ĐẠI HỌC QUỐC GIA THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH TRƯỜNG ĐẠI HỌC BÁCH KHOA KHOA KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT MÁY TÍNH

NGUYÊN LÝ NGÔN NGỮ LẬP TRÌNH - Mở rộng (CO300C)

Báo cáo Bài tập lớn mở rộng

Giai đoạn 2 CẤP PHÁT THANH GHI VÀ SINH MÃ MIPS CHO PHÉP CỘNG SỐ NGUYÊN DƯƠNG

GVHD: Nguyễn Hứa Phùng

Sinh viên: Nguyễn Thái Tân 2112256

Thành phố Hồ Chí Minh, 04/2024

Mục lục

1	Giới thiệu	2
2	Cơ sở lý thuyết	3
	2.1 Register-based	3
	2.1.1 Register	3
	2.1.2 Register-based	4
	2.2 Microprocessor without Interlocked Pipelined Stages (MIPS)	4
	2.3 So sánh stack-based và register-based	6
3	Hiện thực	8
	3.1 Cấu trúc chương trình	8
	3.2 Cấp phát thanh ghi	9
	3.3 Hiện thực (1)	9
	3.4 Hiện thực (2)	14
	3.5 Hiện thực các hàm visit cần thiết	18
4	Kiểm thử	20
5	Kết luân	24

1 Giới thiệu

Trong ngôn ngữ lập trình, quá trình biên dịch là một quá trình vô cùng quan trọng. Các giai đoạn trong quá trình biên dịch có thể được chia thành hai nhóm chính: front-end và back-end. Đầu ra của front-end là mã trung gian, mã này có thể là AST. Đầu ra của back-end là mã máy. Ở bài tập trước đó, Java byte code (đoạn mã sử dụng để chạy trên Java Virtual Machine (JVM)) được sử dụng làm đầu ra của giai đoạn back-end. JVM là một stack-based và chấp nhận mô hình hướng đối tượng. Việc tạo mã stack-based sẽ dễ dàng hơn, tuy nhiên sẽ cần sự đánh đổi về hiệu suất. Vì vậy trong bài tập này, chúng ta sẽ khắc phục nhược điểm của stack-based bằng cách sử dụng register-based để làm đầu ra của giai đoạn back-end. Có nhiều kiến trúc hỗ trợ cho register-based, trong bài tập này chúng ta sẽ chọn hiện thực Microprocessor without Interlocked Pipelined Stages, hay tên thường gọi là MIPS.

Register-based là kiến trúc mà CPU sẽ sử dụng các thanh ghi để thực hiện các thao tác trên đó. Vấn đề của register-based là chỉ tồn tại một số lượng hữu hạn các thanh ghi, nên khi thực hiện các lệnh, các thao tác, chúng ta phải cấp phát thanh ghi một cách hợp lý. Trong bài tập này, chúng ta cũng sẽ hiện thực quá trình cấp phát thanh ghi. Vì initial code được hiện thực cho một ngôn ngữ đơn giản không sử dụng biến, nên nếu sử dụng initial code này sẽ không thể hiện thực quá trình cấp phát thanh ghi. Do đó trong bài tập này chúng ta sử dụng ngôn ZCode đã được mô tả trong các bài tập trước đó.

Trong phần còn lai của bài viết này, chúng ta sẽ tìm hiểu các phần chính cu thể như sau:

- 1. Cơ sở lý thuyết: Chương này sẽ trình bày chi tiết về các cơ sở lý thuyết cần thiết trước khi hiện thực. Qua việc tìm hiểu từng bước về Register-based và MIPS, người đọc sẽ nắm rõ những kiến thức cơ bản về kiến trúc sử dụng thanh ghi, đồng thời rút ra so sánh về sự khác nhau giữa register-based và stack-based.
- 2. Hiện thực: Chương này sẽ trình bày chi tiết về cách hiện thực việc quản lý cấp phát thanh ghi và sinh mã MIPS cho phép cộng số nguyên dương trên ngôn ngữ ZCode. Qua đó, người đoc sẽ hiểu rõ về ý tưởng từng bước hiện thực và mã nguồn chi tiết.
- 3. Kiểm thử: Chương này sẽ trình bày chi tiết về quá trình kiểm thử của việc hiện thực trong chương trước đó. Qua đó người đọc sẽ hiểu rõ chiến lược thiết kế cho testcase để kiểm thử chương trình.
- 4. Kết luận: Từ việc hiện thực và kiểm thử, nêu được kết luận cho bài tập, từ đó rút ra kinh nghiêm và hướng phát triển tiếp theo cho chương trình.

2 Cơ sở lý thuyết

Chương này sẽ trình bày chi tiết về các cơ sở lý thuyết cần thiết trước khi hiện thực. Chúng ta sẽ lần lượt tìm hiểu về Register-based và MIPS. Qua đó, người đọc có thể rút ra được sự khác biệt giữa register-based và stack-based.

2.1 Register-based

2.1.1 Register

Register (thanh ghi) là một loại bộ nhớ máy tính được tích hợp trực tiếp vào processor (bộ xử lý) hoặc CPU, dùng để lưu trữ và thao tác dữ liệu trong quá trình thực hiện các lệnh. Một register có thể chứa một lệnh, một địa chỉ hoặc bất kỳ loại dữ liệu nào (chẳng hạn như một chuỗi bit hoặc các ký tự riêng lễ).

Số lượng và kích thước của các thanh ghi trong CPU được xác định bởi thiết kế bộ xử lý, tác động đáng kể đến hiệu suất và khả năng của thanh ghi. Các kích thước thanh ghi phổ biển là 8 bit, 16 bit, 32 bit và 64 bit. Các máy tính hiện đại ngày nay thường có các thanh ghi 32 bit hoặc 64 bit.

Trong một số bộ xử lý hoặc kiến trúc chuyên dụng, ta cũng có thể tìm thấy kích thước thanh ghi lớn hơn, chẳng hạn như 128 bit, 256 bit ,.... Những thanh ghi lớn hơn này thường được sử dụng cho các mục đích cụ thể như xử lý vectơ hoặc các hoạt động mã hóa, trong đó có liên quan đến tính song song và các tập dữ liệu lớn.

Các loại thanh ghi:

- Program Counter (PC): theo dõi địa chỉ bộ nhớ của lệnh tiếp theo được nạp và thực thi.
- Instruction Register (IR): chứa lênh hiện đang được thực thi.
- Accumulator (ACC): thanh ghi đa năng được sử dụng cho các phép tính số học và logic. Nó lưu trữ kết quả trung gian trong quá trình tính toán.
- General-Purpose Registers (R0, R1, R2...): lưu trữ dữ liệu trong quá trình tính toán và thao tác dữ liêu.
- Address Registers (AR): lưu trữ địa chỉ bộ nhớ để truy cập dữ liệu hoặc để truyền dữ liệu giữa các vị trí bộ nhớ khác nhau.
- Stack Pointer (SP): trỏ đến đầu stack (là vùng bộ nhớ được sử dụng để lưu trữ tạm thời trong các lệnh gọi hàm).
- Data Registers (DR): lưu trữ dữ liệu được lấy từ bộ nhớ hoặc thu được từ các hoạt động input/output.
- Status Register/Flags Register (SR): chứa các bit riêng lẻ cho biết kết quả của các hoạt động, chẳng hạn như carry, overflow, zero result, và các hoạt động khác.
- Control Registers (CR): quản lý các cài đặt và thông số điều khiển khác nhau liên quan đến hoạt động của CPU, chẳng hạn như xử lý ngắt, quản lý bộ nhớ và cấu hình hệ thống.

2.1.2 Register-based

Register-based là kiến trúc mà CPU sẽ sử dụng các thanh ghi để thực hiện các thao tác trên đó.

Với một chương trình theo register-based, vấn đề của chúng ta là không có vô hạn thanh ghi để lưu trữ các dữ liệu. Vì lý do đó, chúng ta cần cấp phát thanh ghi một cách hợp lý để với một số lượng thanh ghi hữu hạn, chương trình vẫn chạy được bình thường.

Theo [1], ta có thuật toán để cấp phát thanh ghi như sau:

- 1. Từ live ranges của biến, xây dựng một interference graph với nguyên tắc hai node (biến) sẽ được nối bởi một cạnh nếu live ranges của chúng lồng nhau.
  - Live ranges của biến là thời gian từ lúc biến được khởi tạo cho đến lần cuối cùng nó được sử dụng.
- 2. Tô màu $interference\ graph$ trên bằng k màu, sao cho không có hai node nào được nối với nhau có cùng màu.
- 3. Nếu không thể tô với k màu, có nhiều cách xử lý khác nhau, nhưng trong bài tập này, chúng ta chọn cách spill.
  Chọn node có live ranges thấp nhất để spill, tức là đưa biến đó vào vùng .data. Sau đó loại node đó ra khỏi graph, thực hiện tô màu lại cho đến khi thành công.
- 4. Gán tương ứng màu với thanh ghi. Như vậy, mỗi biến sẽ được lưu trữ thành công.

2.2 Microprocessor without Interlocked Pipelined Stages (MIPS)

MIPS là mã register-based, được tạo ra vào năm 1981 bởi J. L. Hennessy tại Stanford University. Trong MIPS, CPU chỉ có thể thực hiện các thao tác trên các thanh ghi và các giá trị tức thời đặc biệt.

MIPS là kiến trúc máy tính Reduced Instruction Set Computer (RISC), tức là nó sẽ không gán các lệnh riêng lẻ cho các nhiệm vụ phức tạp, chuyên sâu về mặt logic (khác với kiến trúc máy tính Complex instruction set computer (CISC)). Vì vậy,

- MIPS dùng thanh ghi 32 bit nên tất cả các lênh MIPS đều dài 32 bit.
- Điều này làm cho phần cứng để truy cập và giải mã các lệnh trở nên đơn giản.
- Điều này cũng có nghĩa là chỉ có một số lượng lệnh hữu hạn.

MIPS có tổng cộng 32 thanh ghi (register) để lưu giá trị, được đánh số từ 0 đến 31. Chúng có thể được truy cập thông qua cú pháp \$ + số thứ tự thanh ghi (\$0, \$1, \$10,...). Tuy nhiên, MIPS có quy ước mục đích sử dụng của mỗi thanh ghi, vì thế, người ta thường truy cập thanh ghi thông qua tên của chúng:

Tên Thanh ghi		Ý nghĩa	
\$zero 0		Thanh ghi này luôn chứa giá trị 0	
\$at 1		Dùng cho các mục đích khác, nên hạn chế dùng thanh ghi này	
\$v0, \$v1 2, 3 Lưu giá trị trả về của hàm		Lưu giá trị trả về của hàm	
\$a0 - \$a3 4 - 7		Lưu tham số truyền vào của hàm	
\$t0 - \$t7	8 - 15	Lưu biến tạm	
\$s0 - \$s7	16 - 23	Lưu biến	
\$t8, \$t9 24, 25 Như các \$t ở trên		Như các \$t ở trên	
\$k0, \$k1 26, 27		Được dùng cho nhân HĐH sử dụng	
\$gp 28 Pointer to g		Pointer to global area	
\$sp 29		Stack pointer	
\$fp 30 Frame pointer		Frame pointer	
\$ra	\$ra 31 Return address, sử dụng cho việc gọi hàm		

Bảng 1: Quy ước về tên thanh ghi

Một số lệnh cơ bản của MIPS:

• Lệnh load/store:

lw Rd, RAM_src: Chép 1 word (4 byte) tại vị trí trong bộ nhớ RAM vào thanh ghi lb Rd, RAM_src: Chép 1 byte tại vị trí trong bộ nhớ RAM vào byte thấp của thanh ghi sw Rs, RAM_dest: Lưu 1 word trong thanh ghi vào vị trí trong bộ nhớ RAM sb Rs, RAM_dest: Lưu 1 byte thấp trong thanh ghi vào vị trí trong bộ nhớ RAM li Rd, value: Khởi tạo thanh ghi với giá trị la Rd, label: Khởi tạo thanh ghi với địa chỉ của nhãn

• Lệnh số học:

add Rd, Rs, Rt: Rd = Rs + Rt (kết quả có dấu) addi Rd, Rs, imm: Rd = Rs + imm addu Rd, Rs, Rt: Rd = Rs + Rt (kết quả không dấu) sub Rd, Rs, Rt: Rd = Rs - Rt subu Rd, Rs, Rt: Rd = Rs - Rt (kết quả không dấu) mult Rs, Rt: (Hi,Lo) = Rs * Rt div Rs, Rt: Lo = Rs / Rt (thương), Hi = Rs % Rt (số dư) mfhi Rd: Rd = Hi mflo Rd: Rd = Lo move Rd, Rs: Rd = Rs

Lệnh nhảy:

j label: Nhảy không điều kiện đến nhãn 'label' jal label: Lưu địa chỉ trở về vào \$ra và nhảy đến nhãn 'label' (dùng khi gọi hàm) jr Rs: Nhảy đến địa chỉ trong thanh ghi Rs (dùng để trở về từ lời gọi hàm) bgez Rs, label: Nhảy đến nhãn 'label' nếu Rs >=0 bgtz Rs, label: Nhảy đến nhãn 'label' nếu Rs <0 blez Rs, label: Nhảy đến nhãn 'label' nếu Rs <0 blez Rs, label: Nhảy đến nhãn 'label' nếu Rs <0 beq Rs, Rt, label: Nhảy đến nhãn 'label' nếu Rs = Rt bne Rs, Rt, label: Nhảy đến nhãn 'label' nếu Rs = Rt

• Lệnh syscall: Lệnh syscall làm treo sự thực thi của chương trình và chuyển quyền điều khiển cho HDH (được giả lập bởi MARS). Sau đó, HĐH sẽ xem giá trị thanh ghi \$v0 để xác định xem chương trình muốn nó làm việc gì.

Dịch vụ	Giá trị trong \$v0	Đối số	Kết quả
print_int	1	\$a0 = integer	
print_float	2	\$f12 = float	
print_double	3	f12 = double	
print_string	4	\$a0 = string	
read_int	5		integer (trong \$v0)
read_float	6		float (trong \$f0)
read_double	7		double (trong \$f0)
read_string	8	a0 = buffer, a1 = length	
sbrk	9	\$a0 = amount	address (trong \$v0)
exit	10		
print_character	11	\$a0 = char	
read_character	12		char (trong \$v0)

Bảng 2: Bảng syscall

2.3 So sánh stack-based và register-based

Với việc đã tìm hiểu qua stack-based ở bài tập trước và register-based ở bài tập này, ta rút ra một vài nhận xét về chúng:

Đặc điểm	Stack-based	Register-based
Tổ chức bộ nhớ	Các toán hạng được đẩy	Các toán hạng được lưu
	lên stack trước khi thực	trữ trong các thanh ghi
	hiện một thao tác. Các	trong CPU. Các hoạt động
	hoạt động và kết quả của	và kết quả của chúng được
	chúng thường liên quan	xử lý và lưu trực tiếp trên
	đến top của stack	thanh ghi.
Tốc độ truy cập	Chậm hơn	Nhanh hơn vì xử lý trực
		tiếp trên CPU
Cách dùng bộ nhớ	Có xu hướng sử dụng tổng	Có thể sử dụng nhiều bộ
	bộ nhớ ít hơn vì chúng dựa	nhớ hơn vì chúng cần phân
	vào một stack duy nhất.	bổ các thanh ghi cho toán
	Tuy nhiên, stack có thể	hạng. Tuy nhiên, chúng
	vị tràn (overflow), do đó	không gặp phải vấn đề
	có khả năng xảy ra hiện	phân mảnh.
	tượng phân mảnh.	
Tốc độ truy cập	Chậm hơn	Nhanh hơn vì xử lý trực
		tiếp trên CPU
Hiệu suất	Yếu hơn, do hoạt động	Mạnh hơn, đặc biệt là với
	thao tác trên stack thường	các hoạt động liên quan
	xuyên	đến việc truy cập thường
		xuyên vào toán hạng.
Hiện thực	Dễ hơn	Phức tạp hơn

Bảng 3: So sánh stack-based và register-based

3 Hiện thực

Sau khi đã tìm hiểu đầy đủ về cơ sở lý thuyết, chương này sẽ trình bày về quá trình hiện thực sinh mã MIPS cho phép cộng số nguyên dương trên ngôn ngữ ZCode. Đồng thời cũng trình bày chi tiết mã nguồn hiện thực.

3.1 Cấu trúc chương trình

Vì $initial\ code$ được hiện thực để sinh mã và chạy JVM, nên chúng ta cần thay đổi cấu trúc các thư mục và thay đổi các file cần thiết cho việc sinh mã và chạy MIPS. Ở bước này, ta cũng thay đổi việc phân tích từ vựng, ngữ pháp từ ngôn ngữ của $initial\ code$ trong file .g4 và AST.py thành ngôn ngữ ZCode.

Trước hết, ta cần thay đổi việc thực thi chương trình bằng jasmin thành thực thi chương trình bằng Mars4_5. Ta nhận thấy, class TestCodeGen() ở trong src/test/TestUtils.py, có phương thức def check(soldir, asttree, num) dùng để kiểm tra CodeGeneration. Để ý dòng

```
subprocess.call("java -jar"+ JASMIN_JAR + " " + path + "/ZCodeClass
.j", shell=True, stderr=subprocess.STDOUT)
cmd = "java -cp ./lib" + os.pathsep + ". ZCodeClass"
subprocess.run(cmd, shell=True, stdout = f, timeout=10)
```

với JASMIN_JAR là đường dẫn đến file ./external/jasmin.jar. Đây là lệnh dùng để gọi một process mới, thực thi file .jar để chạy được chương trình JVM. Do đó, ta cần thay đổi dòng lệnh này để thực thi file .jar chạy được chương trình MIPS.

Theo [2], để chạy trên command line thì ta cần lệnh

```
java — jar mars.jar [options] program.asm [more files...] [ pa arg1 [ more args...]]
```

trong đó program.asm là chương trình chính, more files là các chương trình phụ, more args là các đối số đi kèm (được trình bày rõ trong [2]). Để thông báo bản quyền sẽ không được hiển thị, ta sẽ dùng thêm đối số nc.

Vì ngôn ngữ của chúng ta được đặc tả là có phương thức writeNumber() để thực hiện việc Outstream, do đó ta cần thêm file io.asm để lưu trữ sẵn các lệnh IO cần thiết. Hơn nữa, đối với MIPS, ta cũng cần thêm một phương thức exit() để kết thúc chương trình.

```
.globl writeNumber
         .globl exit
2
         . text
4
    writeNumber:
5
         li $v0, 1
         syscall
7
         jr $ra
8
9
10
    exit:
         li $v0, 10
11
         syscall
12
```


Kết hợp các ý trên, ta có dòng lệnh cuối cùng như sau

```
cmd = "java -jar "+ MARS_JAR + " " + path + "/ZCodeClass.asm" + " "
+ IO_ASM + " nc"
subprocess.run(cmd, shell=True, stdout = f, timeout=10)
```

trong đó $MARS\_JAR = ./external/Mars4\_5.jar$ là đường dẫn đến file $Mars4\_5.jar$ và $IO\_ASM = ./lib/io.asm$ là đường dẫn đến file io.asm.

3.2 Cấp phát thanh ghi

Như đã trình bày, với một chương trình theo register-based, vấn đề của chúng ta là không có vô hạn thanh ghi để lưu trữ các dữ liệu. Vì lý do đó, chúng ta cần cấp phát thanh ghi một cách hợp lý để với một số lượng thanh ghi hữu hạn, chương trình vẫn chạy được bình thường.

Trước khi hiện thực, chúng ta có một số nhận xét sau:

- Khi cấp phát thanh ghi, cần cố gắng hạn chế số lượng thanh ghi cấp phát nhất có thể. (1) Ví dụ, ta thực hiện phép cộng a+1+2. Nếu suy nghĩ theo hướng thông thường, ta load từng giá trị vào các thanh ghi, load a vào \$t0, 1 vào \$t1 và 2 vào \$t2, sau đó tính \$t3 = \$t0 + \$t1, \$t4 = \$t3 + \$t2. Kết quả nằm ở \$t4. Tuy nhiên ta cần hạn chế thanh ghi nhất có thể, vì thế ta có thể thực hiện load a vào \$t0, 1 vào \$t1, tính \$t1 = \$t1 + \$t0, sau đó load 2 vào \$t2, tính \$t1 = \$t1 + \$t2. Kết quả nằm ở \$t1.
- Nếu số lượng biến quá nhiều, không thể lưu trữ sẵn vào thanh ghi, ta bắt buộc phải lưu trữ ở phần .data, khi dùng đến thì mới load vào thanh ghi cần thiết. (2)

Như vậy, ta có hướng hiện thực như sau: Ta sẽ duyệt qua toàn bộ chương trình, cố gắng cấp phát thanh ghi theo (1). Nếu không thể cấp phát được nữa, ta mới cấp phát theo (2).

3.3 Hiện thực (1)

Trong class CodeGenVisitor, ta thêm một số thuộc tính sau để hỗ trợ việc cấp phát thanh ghi.

```
class CodeGenVisitor(BaseVisitor, Utils):

def __init__(self, astTree, env, dir_):
    # other attributes

self.allVars = {}

self.register = {
    't0': [], 't1': [], 't2': [], 't3': [], 't4': [], 't5':
    [], 't6': [], 't7': []

self.register_dest = []
self.register_for_num = 0
```

Trong đó,

- all Vars: một dictionary chứa thông tin của tất cả các biến có trong chương trình.
- register: một dictionary chứa thông tin của tất cả các thanh ghi.

- register_ dest: một list chứa thông tin các thanh ghi được dùng làm thanh ghi đích (ví dụ \$t4 = \$t3 + \$t2 thì \$t4 là thanh ghi đích); vậy nếu thanh ghi nằm trong list này thì cũng có thông tin trong register.
- register_for_num: Sẽ có một số thanh ghi chỉ dùng để lưu số hoặc giá trị của phép tính (ví dụ trong phép cộng a + 2 thì cần một thanh ghi để lưu trữ số 2). Do đó thuộc tính register for num lưu trữ số lượng thanh ghi được dùng cho việc này.

Nhận xét: Các phương thức cấp phát thanh ghi sẽ chỉ được gọi nếu node đang được duyệt trên cây là node VarDecl hoặc node NumberLiteral.

Nếu là VarDecl

- 1. Kiểm tra xem biến được khai báo global hay không bằng c.frame.
- 2. Tìm kiếm một thanh ghi đang trống bằng phương thức getFreeRegister. Phương thức getFreeRegister: duyệt qua tất cả các phần tử trong self.register, nếu có phần tử nào còn thỏa mãn thì trả về thanh ghi tương ứng.
- 3. Cập nhật *self.allVars* thông tin về biến vừa khai báo. Nếu là global thì lưu thông tin scope là 'GLOBAL', nếu không global thì lưu thông tin scope là *c.frame.name.name*.

```
def getFreeRegister(self):
1
        for key, value in self.register.items():
2
3
            if len(value) == 0:
                return key
4
5
    def visitVarDecl(self, ast, c):
        varName = ast.name.name
        varInit = ast.varInit
        varType = ast.varType
9
10
        if c.frame is None:
11
            # Global scope
12
            register = self.getFreeRegister()
13
            self.allVars.update({ast.name.name: [register, 'GLOBAL',
14
                varInit.value]})
            self.register[register].append(ast.name.name)
15
            val = CName(self.className)
17
            self.emit.printout(self.emit.emitATTRIBUTE(register, varInit.
18
                value, False))
        else:
19
            register = self.getFreeRegister()
20
            self.allVars.update({ast.name.name: [register, c.frame.name.
21
               name, varInit.value]})
            self.register[register].append(ast.name.name)
23
            val = CName(c.frame.name.name)
24
            self.emit.printout(self.emit.emitATTRIBUTE(register, varInit.
25
                value, True))
```


26

```
return Symbol(varName, varType, val)
```

Nếu là NumberLiteral

1. Tìm kiếm một thanh ghi đang trống cho việc lưu trữ số bằng phương thức getFreeRegisterForNumber.

Phương thức qetFreeRegisterForNumber:

- (a) Duyệt qua tất cả các phần tử trong *self.register*, nếu đã có thanh ghi nào lưu trữ giá trị tương tự thì trả về thanh ghi đó.
- (b) Trước hết, giải phóng các thanh ghi còn thừa. Sau đó duyệt lại qua tất cả các phần tử trong *self.register*, nếu thanh ghi nào còn trống thì trả về thanh ghi đó.
- 2. Như đã nói, sẽ có một số thanh ghi chỉ dùng để lưu số hoặc giá trị của phép tính. Đây chính là một thanh ghi như vậy. Vì thế ta vừa cập nhật self.register_for_num, vừa cập nhật self.allVars (vì không có tên biến nên thông tin về tên biến trong self.allVars ta có thể theo quy luật chuỗi các ký tự '*').

```
def getFreeRegisterForNumber(self, val):
1
        for key, value in self.register.items():
2
            if key not in self.register dest and val in value:
3
                return key
4
5
        if self.register_dest != []:
6
            for key, value in self.register.items():
                if key not in self.register dest:
                     self.register[key] = [item for item in value if not
9
                        isinstance(item, (int, float))]
        for key, value in self.register.items():
11
            if len(value) == 0:
12
                return key
13
    def visitNumberLiteral(self, ast, o):
15
        register = self.getFreeRegisterForNumber(ast.value)
16
        self.register[register].append(ast.value)
17
        t = any([register, o.frame.name.name, self.count, self.count, 0]
18
           = value for _{-}, value in self.allVars.items())
        if \ not \ t:
19
            self.register_for_num += 1
            string = '*' * self.register_for_num
            self.allVars[string] = [register, o.frame.name.name, 0]
22
        return self.emit.emitPUSHICONST(ast.value, register), NumberType
23
           (), register
```

Nhận xét: Các phương thức dùng để load thanh ghi sẽ chỉ được gọi nếu node đang được duyệt trên cây là node Id.

1. Dùng phương thức getRegOfId để kiểm tra xem biến này đã được khai báo hay chưa.

Phương thức getRegOfId: duyệt qua tất cả phần tử trong self.allVars; nếu có phần tử trùng khớp thì trả về thanh ghi tương ứng; nếu không có phần tử trùng khớp thì trả về None.

```
def getRegOfId(self, id, scope: str):
1
       # in scope first
2
        for key, value in self.allVars.items():
3
            if id = key and value [1] = scope:
                return value [0]
       # in global later
        for key, value in self.allVars.items():
            if id == key:
                return value [0]
q
        return
10
11
    def visitId (self, ast, c):
12
        sym = next(filter(lambda x: x.name == ast.name, c.sym))
13
        name = sym.name
14
        register = self.getRegOfId(name, c.frame.name)
15
        if register:
16
            return self.emit.emitGETATTRIBUTE("", c.frame), sym.mtype,
17
        return self.emit.emitGETATTRIBUTE(register, c.frame), sym.mtype
18
```

Cuối cùng, ta hiện thực việc cấp phát thanh ghi cho phép cộng như sau:

1. Như đã nói, ta cần cố gắng hạn chế số lượng thanh ghi cấp phát nhất có thể, vì vậy theo ý tưởng ở (1), trước khi khi thực hiện phép cộng, ta giải phóng các thanh ghi cho các số bằng phương thức releaseRegisterForNumber(self, is release reg dest: bool)

Phương thức releaseRegisterForNumber(self, is release reg dest: bool):

- Nếu $is\_release\_reg\_dest$ là True, ta duyệt qua tất cả các phần tử trong self.register, giải phóng tất cả các thanh ghi lưu trữ số.
- Nếu is_release_reg_dest là False, ta duyệt qua tất cả các phần tử trong self.register, giải phóng tất cả các thanh ghi lưu trữ số, trừ các thanh ghi đích trong self.register dest.

Với trường hợp phép tính nhị phân nói chung và phép cộng nói riêng, ta gọi phương thức $releaseRegisterForNumber(is release\_reg\_dest = False)$.

Ví dụ ở (1), với \$t1 = \$t1 + \$t0 thì \$t1 là thanh ghi đích, ta không giải phóng \$t1, để khi duyệt tiếp đến \$t1 = \$t1 + \$t2, giá trị của \$t1 vẫn ở đó, dùng để cộng dồn vào kết quả cuối cùng.

- 2. Duyệt cây con bên trái trước, nếu cây con bên trái này:
  - là NumberLiteral: chọn thanh ghi đích cho phép cộng này là thanh ghi được trả về từ visitNumberLiteral. Đồng thời cập nhật self.register dest.
  - là *Id*: *visitId* sẽ tự động được gọi và trả về thanh ghi tương ứng của biến. Ghi nhớ lại biến này để sinh mã MIPS ở bước 4.

- không phải là *NumberLiteral* hay *Id*: sẽ gọi đệ quy các phương thức *visit*, vì thế ta không cần quan tâm đến trường hợp này.
- 3. Duyệt cây con bên phải sau, nếu cây con bên phải này:
  - là *NumberLiteral*: Nếu chưa chọn thanh ghi đích thì chọn thanh ghi đích cho phép cộng này là thanh ghi được trả về từ *visitNumberLiteral*. Đồng thời cập nhật *self.register dest*.
  - là *Id*: *visitId* sẽ tự động được gọi và trả về thanh ghi tương ứng của biến. Ghi nhớ lại biến này để sinh mã MIPS ở bước 4.
  - không phải là NumberLiteral hay Id: sẽ gọi đệ quy các phương thức visit, vì thế ta không cần quan tâm đến trường hợp này.
- 4. Nếu vẫn chưa chọn được thanh ghi đích, ta buộc phải chọn một thanh ghi khác để làm thanh ghi đích cho phép cộng này bằng phương thức getFreeRegister (đã được trình bày ở trên). Đồng thời cập nhật self.register dest.
- 5. Cuối cùng là sinh mã MIPS bằng phương thức self.emit.emitADDOP.

```
def visitBinaryOp(self, ast, c):
1
        self.releaseRegisterForNumber(False)
2
3
        reg1 = reg2 = ""
        flag = False
5
        access = Access (c.frame, c.sym, False, True)
6
        lCode, lType, lReg = self.visit(ast.left, access)
        for item in self.register[lReg]:
9
            if isinstance(item, (int, float)):
10
                 if lReg not in self.register_dest:
11
                     self.register dest.append(lReg)
12
                 flag = True
13
14
        rCode, rType, rReg = self.visit(ast.right, access)
15
        for item in self.register[rReg]:
16
            if isinstance(item, (int, float)):
17
                 if flag == False:
                     if rReg not in self.register dest:
                         self.register dest.append(rReg)
20
                     reg1, reg2 = rReg, lReg
21
22
        if flag == True:
            reg1, reg2 = lReg, rReg
24
25
        if reg1 == "":
26
            reg1, reg2 = lReg, rReg
27
            temp = self.getFreeRegister()
28
29
            t = any([temp, c.frame.name.name, self.count, self.count, 0]
30
                = value for _, value in self.allVars.items())
            if not t:
31
```



```
self.register\_for\_num += 1
32
                string = '*' * self.register for num
33
                self.allVars[string] = [temp, c.frame.name.name, self.
34
                    count, self.count, 0]
            if temp not in self.register dest:
36
                self.register dest.append(temp)
37
            self.register[self.register_dest[-1]].append(0)
38
        if reg1 in self.register dest and reg2 in self.register dest:
40
            self.register dest.remove(reg1)
41
            self.register_dest.remove(reg2)
42
            self.register dest.append(reg1)
        if ast.op == '+':
44
            return lCode + rCode + self.emit.emitADDOP(reg1, reg2, self.
45
                register dest[-1], NumberType()), NumberType(), self.
                register dest[-1]
```

3.4 Hiện thực (2)

Như đã trình bày, nếu số lượng biến quá nhiều, không thể lưu trữ sẵn vào thanh ghi, ta bắt buộc phải lưu trữ ở phần .data, khi dùng đến thì mới load vào thanh ghi cần thiết.

Với cơ sở lý thuyết đã trình bày ở phần 2.1.2, ta cần thêm một số thuộc tính sau ở class CodeGenVisitor để hỗ trợ việc cấp phát thanh ghi.

```
class CodeGenVisitor (BaseVisitor , Utils):

def __init__(self , astTree , env , dir_):

# other attributes

self.count = 0

self.number_of_spill = 0

self.need_to_reallocate = False
self.rules = None
```

Trong đó,

- count: đánh thời gian cho các lệnh.
   Mỗi biến sẽ dùng count này để lưu thông tin về lần đầu tiên và lần cuối cùng được gọi, trừ hai giá trị này là tính được live ranges.
- number of spill: lưu trữ số lượng biến cần phải được spill
- need_to_reallocate: Như đã trình bày, ta sẽ thực hiện cấp phát theo (1), nếu không thành công mới thực hiện cấp phát theo (2). need_to_reallocate là biến bool thể hiện việc cấp phát theo (1) có thành công hay không.
- rules: một list lưu trữ các luật gán tương ứng màu với thanh ghi.

Ta cũng hiện thực cấu trúc dữ liệu cho Node và Graph như sau:


```
class Node():
1
2
        def __init__(self, var, reg, start_time, end_time, val):
             self.var = var
3
             self.reg = reg
4
             self.start time = start time
5
            self.end time = end time
             self.val = val
            self.adjacent nodes = []
8
             self.color = None
9
10
        def add_edge(self, node):
11
             self.adjacent_nodes.append(node)
12
13
        def live ranges (self):
14
            return \ self.end\_time - self.start\_time
15
```

```
class Graph:
1
        def init (self):
2
            self.nodes = []
3
             self.rules = []
4
        def add node(self, var, reg, start time, end time, val):
6
            node = Node(var, reg, start_time, end_time, val)
7
            self.nodes.append(node)
        def add edge(self, var1, var2):
10
            node1 = self.find node by var(var1)
11
            node2 = self.find_node_by_var(var2)
12
            if self.check overlap(node1, node2):
13
                 node1.add edge(node2)
14
                 node2.add edge(node1)
15
16
        def find node by var(self, var):
17
             for node in self.nodes:
18
                 if node.var == var:
19
                     return node
            return None
21
22
        def check overlap (self, node1, node2):
23
            return \ not (node1.end\_time < node2.start \ time \ or \ node2.
24
                end time < node1.start time)
25
        def sort nodes (self):
26
             self.nodes.sort(key=lambda node: (node.var.count('*'), node.
27
                live ranges()), reverse=True)
28
        def color_graph(self):
29
             colored = self.color\_util(8)
```



```
while not colored:
31
                self.rules.append({ 'data ': [self.nodes[-1].var, self.}
                    nodes[-1].reg, self.nodes[-1].val]
                self.nodes.pop()
33
                colored = self.color util(8)
35
        def color util(self, num colors):
36
            for node in self.nodes:
37
                available_colors = set(range(1, num_colors + 1))
                for adj node in node.adjacent nodes:
39
                     if adj node.color in available colors:
40
                         available_colors.remove(adj_node.color)
                if not available colors:
                     return False
43
                node.color = min(available colors)
44
            return True
45
        def gen rules (self):
47
            for node in self.nodes:
                self.rules.append({node.reg: 't' + str(node.color-1)})
            return self.rules
```

Trong đó,

- Phương thức add node: thêm node vào graph
- Phương thức add_graph : duyệt qua tất cả các node, tạo ra các cạnh dựa vào phương thức $check\_overlap$.
- Phương thức *check_overlap*: kiểm tra xem 2 node có live ranges lồng nhau hay không, nếu lồng nhau tức là có cạnh giữa 2 node này.
- Phương thức sort_nodes: Sắp xếp lại list self.nodes theo thứ tự ưu tiên: các biến dùng để lưu số sẽ được ưu tiên nhất → các biến có live ranges dài nhất.
  - Việc sắp xếp này sẽ giúp cho việc xóa một nodes ra khỏi đồ thị mô tả trong phương thức $color\_graph$ dễ dàng hơn.
- Phương thức color_graph: Được sử dụng để chuẩn bị và kiểm tra việc tô màu đồ thị. Gọi color_util để tô màu, nếu không tô màu thành công, xóa một nodes ra khỏi đồ thị, cập nhật rule vào self.rules và tô màu lại. Lặp lại quá trình trên cho đến khi tô màu thành công.
  - Vì MIPS có 8 thanh ghi từ \$t0 đến \$t7 để lưu giá trị biến, nên ta chọn tô 8 màu cho đồ thị này.
- Phương thức color util: Được sử dụng để tô màu đồ thị.
- Phương thức gen rules: cập nhật self.rules các luật gán tương ứng màu với thanh ghi.

Ta phải cập nhật các phương thức getFreeRegister và getFreeRegisterForNumber để khi không tìm được thanh ghi trống, chúng phải cập nhật số lượng self.number_of_spill và self.need_to_reallocate thành True, đồng thời trả về một thanh ghi ảo nào đó (ta đặt tên cho thanh ghi ảo này theo quy luật 'SPILL' + str(self.number of spill)), cập nhật self.register.


```
def getFreeRegister(self):
2
        for key, value in self.register.items():
            if len(value) == 0:
3
                return key
4
        self.number of spill += 1
5
        result = 'SPILL' + str(self.number_of_spill)
        self.register.update({result: []})
        self.need to reallocate = True
        return result
9
10
    def getFreeRegisterForNumber(self, val):
11
        for key, value in self.register.items():
12
            if key not in self.register_dest and val in value:
13
                return key
14
15
        if self.register dest != []:
16
            for key, value in self.register.items():
                 if key not in self.register dest:
18
                     self.register[key] = [item for item in value if not
19
                        isinstance(item, (int, float))]
20
        for key, value in self.register.items():
21
            if len(value) == 0:
22
                return key
        self.number_of_spill += 1
        result = 'SPILL' + str(self.number of spill)
25
        self.register.update({result: []})
26
        self.need_to_reallocate = True
27
        return result
```

Hiện thực thuật toán (3):

```
def reallocate (self, all Vars: dict):
1
        graph = Graph()
2
        for key, value in allVars.items():
3
            graph.add node(key, value [0], value [2], value [3], int (value
4
                [4]))
        for i in range (0, len (graph.nodes)):
5
            for j in range(i+1, len(graph.nodes)):
                graph.add edge(graph.nodes[i].var, graph.nodes[j].var)
        graph.sort nodes()
9
        graph.color_graph()
10
        self.rules = graph.gen rules()
11
```


3.5 Hiện thực các hàm visit cần thiết

Đầu tiên, ta cập nhật *visitFuncDecl*. Vì MIPS không thể tự động kết thúc chương trình, ta cần phải thêm lệnh *jal exit* ở cuối hàm *main*. Hơn nữa, sau khi hoàn thành việc visit qua một hàm nào đó, ta cũng cần giải phóng các thanh ghi cần thiết (ví dụ như các thanh ghi đích đã đề cập) bằng phương thức *releaseRegisterInScope(self, scope: str)*.

Phương thức releaseRegisterInScope(self, scope: str):

- 1. Duyệt qua tất cả các phần tử trong self.allVars để lấy tất cả các biến trong scope tương ứng
- 2. Sau đó thực hiện remove các phần tử thanh ghi khỏi self.register

```
def releaseRegisterInScope(self, scope: str):
1
        allRegsToRelease = []
2
        for key, value in self.allVars.items():
3
            if value [1] = scope:
4
                 allRegsToRelease.append((key, value[0]))
        for reg in allRegsToRelease:
            if reg[0] in self.register[reg[1]]:
7
                 self.register[reg[1]].remove(reg[0])
8
9
    def visitFuncDecl(self, ast, o):
10
        subctxt = o
11
        frame = Frame(ast.name, None)
12
        self.emit.printout(self.emit.emitMETHOD(ast.name.name))
14
15
        glenv = subctxt.sym
16
        body = ast.body
17
18
        for ele in body.stmt:
19
            self.count += 1
20
            glenv = [self.visit(ele, SubBody(frame, glenv))] + glenv
21
22
        self.releaseRegisterInScope(ast.name.name)
23
        if ast.name.name == "main":
24
            self.emit.printout("
                                      jal exit")
25
        return SubBody (None, [Symbol (ast.name, MType (list(), None), CName
26
            (self.className))] + subctxt.sym)
```

Tiếp đó, ta cập nhật phương thức visitCallStmt(self, ast, o). Như đã trình bày, với mã MIPS ta cần đến thủ tục syscall để gọi các lệnh nhập xuất. Như vậy, trước hết ta kiểm tra xem hàm đang được gọi có phải là một trong các hàm nhập xuất hay không (trong bài tập này là hàm writeNumber), nếu đúng là hàm nhập xuất thì sinh mã bằng phương thức $self.emit.emitLOADSYSCALL(reg\_des)$.

Phương thức $emitLOADSYSCALL(self, reg\_des)$ trong $class\ Emitter()$: Để thực hiện syscall, ta cần load đúng thanh ghi cần thiết vào thanh ghi \$a0. Với writeNumber là hàm in ra một số, ta cần load thanh ghi chứa giá trị cần in vào \$a0.

Vì ta đã lưu các thanh ghi đích cần thiết vào in_{-} trong visitCallStmt, nên ta chỉ cần gọi $self.emit.emitLOADSYSCALL(in_{-}[2])$. Hơn nữa, tương tự như visitFuncDecl, ta cũng cần giải phóng các thanh ghi cần thiết (ví dụ như các thanh ghi đích đã đề cập). Với visitCallStmt ta giải phóng bằng phương thức releaseRegisterForNumber(True).

```
class MipsCode(MachineCode):
1
        def emitLOADSYSCALL(self, reg des):
2
            return MipsCode.INDENT + "move $a0, $" + reg_des + MipsCode.
3
                END
4
    class Emitter():
        def emitLOADSYSCALL(self, reg des):
6
            return self.mips.emitLOADSYSCALL(reg des)
    def visitCallStmt(self, ast, o):
        ctxt = o
10
        frame = ctxt.frame
11
        nenv = ctxt.sym
12
13
        in = ("", list(), "")
14
        for x in ast.args:
15
            str1, typ1, reg1 = self.visit(x, Access(frame, nenv, False,
                True))
            in_{-} = (in_{-}[0] + str1, in_{-}[1].append(typ1), in_{-}[2] + reg1)
17
18
        if ast.name.name == 'writeNumber':
            self.emit.printout(self.emit.emitLOADSYSCALL(in [2]))
20
        self.emit.printout(self.emit.emitINVOKEFUNCTION(ast.name.name))
21
        self.releaseRegisterForNumber(True)
22
```

Cuối cùng, trong visitProgram ta duyệt qua tất cả các lệnh trong chương trình, sinh ra mã MIPS (tạm gọi là $m\tilde{a}$ tam)

- 1. Kiểm tra self.need to reallocate, nếu không cần cấp phát lại thanh ghi, kết thúc.
- 2. Nếu cần cấp phát lại thanh ghi, reallocate các biến và thanh ghi, chỉnh sửa lại mã tạm bằng phương thức self.emit.emitMIPS(self.rules).

  Phương thức self.emit.emitMIPS(self.rules):
  - (a) Sinh ra vùng .data cho các spill.
  - (b) Sinh ra vùng .text (tức là chương trình chính) bằng cách thay các thanh ghi trong $m\tilde{a}$ tam thành các thanh ghi đúng thông qua list self.rules.

```
def visitProgram(self, ast, c):

# visit the declarations ...

if self.need_to_reallocate == True:

self.reallocate(self.allVars)

self.emit.emitMIPS(self.rules)

return c
```


4 Kiểm thử

Sau khi đã hiện thực, ta tiến hành kiểm thử chương trình có chạy đúng hay không. Đầu tiên, ta kiểm thử với một số testcase đơn giản.

Cộng hai số: Ta chọn test case là 1+1 để kiểm tra mã sinh ra có giống với mong muốn hay không.

```
def test_501(self):
    input = """func main()
    begin
        writeNumber(1+1)
    end
    """
    expect = "2\n"
    self.assertTrue(TestCodeGen.test(input,expect,501))
```

Với testcase trên, trước khi chạy chương trình, ta phân tích trước kết quả đầu ra:

- Đầu tiên, \$t0 chưa được sử dụng nên ta gán giá trị 1 cho thanh ghi \$t0.
- Tiếp theo, \$t0 đã được sử dụng nên ta gán giá trị 2 cho thanh ghi \$t1.
- Mã sinh ra cho phép cộng là add \$t0, \$t0, \$t1

Sau khi chạy chương trình, mã sinh ra là

```
main:

li $t0, 1
li $t1, 1
add $t0, $t0, $t1
move $a0, $t0
jal writeNumber
jal exit
```

Chú ý vào dòng 2, 3, 4 trong đoạn mã trên, ta nhận thấy kết quả đã như mong muốn.

Cộng số với biến: Ta chọn testcase là a+3 để kiểm tra mã sinh ra có giống với mong muốn hay không.

```
def test_512(self):
1
        input = """
2
        number a <-2
        func main()
4
        begin
5
             writeNumber(a+3)
6
        end
7
        11 11 11
8
        expect = '5\n'
9
        self.assertTrue(TestCodeGen.test(input,expect,512))
10
```

Tương tự trên, ta phân tích trước kết quả đầu ra:

- Đầu tiên, \$t0 chưa được sử dụng nên ta gán giá trị 2 cho thanh ghi \$t0.
- Tiếp theo, \$t0 đã được sử dụng nên ta gán giá trị 3 cho thanh ghi \$t1.
- Mã sinh ra cho phép cộng là add \$t0, \$t0, \$t1

Sau khi chạy chương trình, mã sinh ra là

```
li $t0, 2

main:

li $t1, 3

add $t1, $t1, $t0

move $a0, $t1

jal writeNumber

jal exit
```

Chú ý vào dòng 1, 4, 5 trong đoạn mã trên, ta nhận thấy kết quả đã như mong muốn.

Cộng nhiều biến: Ta chọn testcase cộng giữa 11 biến để kiểm tra mã sinh ra có giống với mong muốn hay không.

```
def test_526(self):
1
        input = """
2
        func main()
3
        begin
4
            number a <-
                    b <-
6
            number
            number
                    c <-
7
            number d <-
8
            number e <-
9
            number
                    f <-
10
                    g <-
            number
11
                    h <-
            number
12
                    i <-
            number
13
            number
                    j
                       <-
14
            number k < -2
15
             writeNumber(a+b+c+d+e+f+g+h+i+j+k)
16
        end
17
18
        expect = '22\n'
19
        self.assertTrue(TestCodeGen.test(input,expect,526))
20
```

Tương tự trên, ta phân tích trước kết quả đầu ra:

- Có đến 11 biến, nên chắc chắn có spill.
- Cần 1 biến làm thanh ghi đích, nên cần có 11+1 thanh ghi, vậy sẽ có 11+1-8 spill.
- Nhận thấy live ranges của k, j, i, h là ngắn nhất, nên 4 spill chính là k, j, i, h.

Sau khi chạy chương trình, mã sinh ra là


```
. data
            . word 2
2
        k :
        j :
            . word 2
3
            . word 2
        i :
4
        h: .word 2
5
     .text
7
               main:
               li
                   $t1,
9
                   $t2,
               li
10
               li
                   $t3,
11
                   $t4, 2
               li
12
               li
                   $t5, 2
13
               li $t6, 2
14
               li $t7, 2
15
              #1i $t7, 2
16
               #li $SPILL1,
               #1 i
                    $SPILL2, 2
18
              #1 i
                    $SPILL3, 2
19
               add $t0, $t1, $t2
20
               add $t0, $t0, $t3
21
               add $t0, $t0, $t4
22
               \mathrm{add}\ \$t0\ ,\ \$t0\ ,\ \$t5
23
               add $t0, $t0, $t6
24
               add $t0, $t0, $t7
               lw $t8, h
26
               \mathrm{add}\ \$t0\;,\ \$t0\;,\ \$t8
27
               lw $t8, i
28
               add $t0, $t0, $t8
29
                  $t8, j
               lw
30
               \mathrm{add}\ \$t0\ ,\ \$t0\ ,\ \$t8
31
               lw $t8, k
               add $t0, $t0, $t8
33
               move $a0, $t0
34
               jal writeNumber
35
               jal exit
```

Chú ý vào vùng .data trong đoạn mã trên, ta nhận thấy kết quả đã như mong muốn.

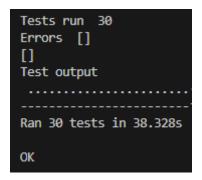
Sau khi kiểm tra testcase đơn giản trên thành công, ta thiết kế nhiều testcase khác. Các testcase sẽ được thiết kế để kiểm thử cho các trường hợp khác nhau, với các trường hợp và số lượng cụ thể tương ứng như bảng bên dưới.

STT	Phép cộng	Số lượng
1	Giữa hai số bất kỳ	5
2	Giữa nhiều số bất kỳ	5
3	Giữa nhiều biến toàn cục và nhiều số bất kỳ - không spill	5
4	Giữa nhiều biến trong hàm main và nhiều số bất kỳ - không spill	5
5	Giữa nhiều biến bất kỳ và nhiều số bất kỳ - không $spill$	5
5	Giữa nhiều biến bất kỳ và nhiều số bất kỳ - có $spill$	5

Bảng 4: Thiết kế testcase

Sau khi chạy kiểm thử, kết quả chương trình đã đúng tất cả các test
case.

Hình 1: Kết quả khi chạy kiểm thử

5 Kết luận

Như vậy, ta đã hoàn thành việc cấp phát thanh ghi và sinh mã MIPS cho phép cộng số nguyên dương. Sau bài tập này, chúng ta đã được ôn tập lại và nắm vững hơn các kiến thức cơ bản về ngôn ngữ lập trình, về kiến trúc máy tính và mô hình hóa toán học.

Với các test case trên, ta tạm thời có thể kết luận chương trình chạy tốt với phép cộng số nguyên dương. Tuy nhiên, chúng ta vẫn chưa thể kết luận được chiến lược cấp phát thanh ghi như trên có phù hợp với các phép tính khác (như -, *, /) hay không. Hơn nữa, chúng ta cũng chỉ hiện thực trên một hàm main duy nhất, chưa hiện thực trên nhiều hàm khác nhau.

Chúng ta sẽ tiếp tục phát triển và giải quyết tất cả các vấn đề vừa nêu trên ở bài tập tiếp theo. Khi đó, ta sẽ hoàn thiện việc sinh mã MIPS cho một chương trình ZCode hoàn chỉnh.

Tài liệu tham khảo

- [1] Hugh Leather. Compiler Optimisation 7 Register Allocation. https://www.inf.ed.ac.uk/teaching/courses/copt/lecture-7.pdf.
- [2] missouristate. MarsHelpCommand. https://courses.missouristate.edu/kenvollmar/mars/Help_Help_4_1/MarsHelpCommand.html.